

سازمان تقویت‌کننده ایمنی اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان

معاونت دانش پژوهان جوان

مبارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. (امام خمینی (ره))

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان
و دانش پژوهان جوان

اینجانب ..... (شرکت کننده) این دفترچه را به صورت کامل (۸ برگه با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

اینجانب ..... (منشی حوزه) تعداد ..... برگه (با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

دفترچه سوالات سومین دوره المپیاد سلول‌های بنیادی و پزشکی بازساختی-آزمایشی

تاریخ: ۱۳۹۷/۲/۴ - ساعت: ۱۴:۰۰ - مدت: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوالات	ساعت شروع	مدت آزمون (دقیقه)
۱۲۰	۱۴:۰۰	۳۶

نام و نام خانوادگی:

استان:

شماره پرونده:

منطقه:

کد ملی:

پایه تحصیلی:

نام پدر:

شماره صندلی

کد دفترچه

۱

نام مدرس:

حوزه:

توضیحات مهم

استفاده از ماشین حساب ممنوع است

- کد دفترچه شما یک است. این کد را با کدی که روی پاسخنامه نوشته شده است تطبیق دهید. در صورت وجود مغایرت، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- بلاfacله پس از آغاز آزمون تعداد سوالات داخل دفترچه را بررسی نمایید و از وجود همه برگه‌های دفترچه سوالات مطمئن شوید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- یک برگه پاسخنامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- کلیه جواب‌ها باید در پاسخنامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سوالات تصحیح نشده و به آن‌ها هیچ نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت.
- نام و نام خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سوالات و پاسخنامه بنویسید.
- برگه پاسخنامه شما را دستگاه تصحیح می‌کند. پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و بعلاوه پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- همراه داشتن لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلب محسوب می‌شود.
- دفترچه سوالات باید همراه پاسخنامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
- پاسخ درست به هر سوال ۴ نمره مثبت و پاسخ نادرست یک نمره منفی دارد.
- شرکت کنندگان در دوره تابستان از بین دانش آموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می‌شوند.

سوالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۱- از جمله عوامل مؤثر در القای تمایز سلول های بنیادی مزانشیمی (MSC_s) در سیستم *In vitro*، استفاده از روش هم کشتی (co-culture) می باشد. در این روش این سلول ها با جمعیت متفاوت سلولی کشت داده می شوند و در نهایت تحت تأثیر سیگنال های القاء کننده تولید شده در محیط کشت، به سلول ها و بافت مورد نظر تمایز پیدا می کنند.

چنانچه در آزمایشگاه سلول های بنیادی از هم کشتی سلول های بنیادی مزانشیمی با کندروسیت ها استفاده شود، این سلول ها به احتمال زیاد در مسیر تشکیل کدام بافت حرکت می کنند؟

- (۱) بافت استخوانی   (۲) بافت اپیتلیال   (۳) بافت ماهیچه ای
(۴) بافت عصبی   (۵) بافت آندوتلیال

۲- منظور از "scaffold" در مهندسی بافت و پزشکی بازساختی چیست؟

- (۱) داربست سه بعدی از ترکیبات ماتریکس داخل سلولی سلول های مورد نظر.
(۲) داربست سه بعدی از ترکیبات ماتریکس خارج سلولی بافت مورد نظر.
(۳) مجموعه ترکیبات القاء کننده و محرك های شیمیایی استخراج شده از محیط کشت.
(۴) لایه های تغذیه کننده بافتی که در محیط کشت برخی سلول های بنیادی مورد استفاده قرار می گیرند.
(۵) تکنیک استفاده از القای الکتریکی به منظور ایجاد تمایز مورد نظر در سلول های بنیادی کشت شده.

۳- سلول های بنیادی لیمبوسی (LSC_s) از کدام بافت یا اندام استخراج می شوند؟

- (۱) غشای پایه پوستی   (۲) آندومتر   (۳) خون بند ناف
(۴) قرنیه   (۵) پرده آمنیون

۴- در طی روند تمایز سلول بنیادی خون ساز (HSC_s) به سلول های تمایز یافته و بالغ، تشکیل کدام رده سلولی با حذف کمپلکس آنزیمی پیروات دهیدروژناز همراه خواهد بود؟

- Lipocyte (۵)   Fibroblast (۴)   Erythrocyte (۳)   Lymphoblast (۲)   Myocyte (۱)

۵- سلول های نامیرا (Immortalized cell line)، سلول های جهش یافته اند که پیری طبیعی سلول در آن ها از بین رفته است و بطور نامحدود به تقسیمات سلولی ادامه می دهند و در شرایط آزمایشگاهی می توان به مدت طولانی آن را نگهداری و مورد استفاده قرار داد. از چنین سلول هایی در آزمایشگاه های علوم پزشکی به طور گسترده به عنوان یک مدل ساده برای سیستم های زیستی پیچیده تر استفاده می گردد. این سلول های برای

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

مطالعه اثر داروها، مطالعه و بررسی رفتار سلول های سرطانی و کشف راه های مقابله با سرطان، تکثیر و بروس های انسانی و ... مورد استفاده قرار می گیرند.

از جمله معروفترین و پرکاربردترین این سلول ها، یاخته های هلا (Hela cell) است که به طور گستردگی در آزمایشگاه های زیستی سراسر جهان همه روزه مورد استفاده قرار می گیرند. منشاء سلول های جاودانه هلا، یاخته های سرطانی زن سیاه پوست آمریکائی بنام Henrietta Lacks است که در سال ۱۹۵۱ به علت ابتلاء به بیماری سرطان سرویکس در گذشت. منشاء سلول های هلا از کدام اندام است؟

Bowel^(۵)   Uterus^(۴)   Lung^(۳)   Ovary^(۲)   Breast^(۱)

۶- در مطالعه میکروسکوپی تخدمان یک زن جوان، مشاهده کدام دو ساختار در کنار یکدیگر معمول نیست؟

- (۱) جسم زرد- فولیکول نارس
(۲) فولیکول بالغ- جسم سفید
(۳) فولیکول بالغ- جسم زرد
(۴) جسم سفید- جسم زرد
(۵) فولیکول بالغ- فولیکول نارس

۷- در آزمایشگاه میکروب شناسی، به منظور تکثیر عامل مولد کدام بیماری ها الزاماً باید از محیط کشت حاوی سلول های زنده استفاده شود؟

- (۱) تریکوموناسیس- کلامیدیازیس
(۲) هرپس تناسلی- زگیل
(۳) سیفلیس- سوزاک
(۴) مalaria- دیفتری
(۵) بوتولیسم- سرخک

۸- با توجه به شجره نامه های صفحه بعد کدام عبارت در خصوص چگونگی توارث بیماری های ژنتیکی به درستی بیان شده است؟

(۱) بیماری Alkaptonuria یک صفت X-linked recessive است و دودمانه الف توارث آن را به درستی نشان داده است.

(۲) بیماری Hemophilia یک صفت X-linked dominant است و تنها دودمانه الف توارث آن را به درستی نشان داده است.

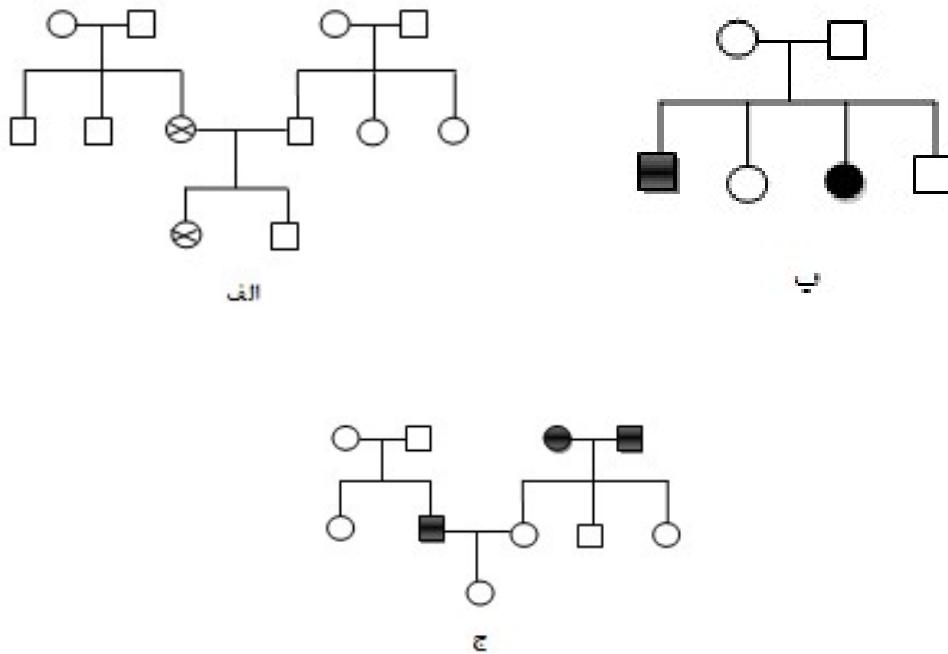
(۳) سندروم kartagener یک اختلال Autosomal recessive است و دودمانه ب می تواند توارث آن را به درستی نشان دهد.

(۴) بیماری cystic fibrosis یک اختلال Autosomal recessive است و دودمانه ب نمی تواند توارث آن را به درستی نمایش داده باشد.

(۵) بیماری Huntington's یک صفت Autosomal dominant است و دودمانه ج چگونگی توارث آن را به درستی نمایش نداده است.

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۹- در بالغین مهمترین منبع برای تهیه سلول های بنیادی خونساز(HSCs) بافت مغز استخوان می باشد. برای این منظور، در شرایط کاملاً استریل، مغز استخوان از بدن فرد مورد نظر آسپیره شده و به ظرف های مخصوص نگهداری مغز استخوان منتقل می گردد. فرد اهدا کننده(donor) به زودی مغز استخوان از دست رفته را جایگزین کرده و با هیچ گونه مشکلی مواجه نخواهد شد. مغز استخوان اهدایی به آزمایشگاه سلول های بنیادی ارسال می گردد تا طی عملیات آزمایشگاهی دقیق، سلول های مورد نظر از آن جداسازی و تخلیص می گردد.
مناسب ترین استخوان ها، برای تهیه مقادیر کافی از مغز استخوان کدامند؟

۱) دیافیز استخوان درشت نی - دنده ها

۲) اپی فیز استخوان درشت نی - استخوان جناغ

۳) استخوان لگن - اپی نیز استخوان ران

۴) دیانیز استخوان ران - دیانیز استخوان درشت نی

۵) استخوان جناغ - استخوان لگن

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۱۰- در خصوص پدیده self-renewal که از ویژگی های اصلی و مهم سلول های بنیادی به شمار می رود کدام عبارت بدرستی بیان شده است؟

۱) در روش symmetric division هر سلول بنیادی به دو سلول دختری مشابه با سلول مادری، تبدیل می شود.

۲) در روش Asymmetric division هر سلول بنیادی، دو سلول پیش ساز با قابلیت تقسیم به وجود می آورد.

۳) در روش symmetric division هر سلول بنیادی به یک سلول بنیادی و یک سلول پیش ساز تبدیل می شود.

۴) در روش Asymmetric division هیچ یک از سلول های حاصل از تقسیم، سلول پیش ساز نخواهد بود.

۵) در روش symmetric division یکی از سلول حاصل از تقسیم، قادر توانایی میتوز خواهد بود.

۱۱- یک از درمان های معمول برای پدیده جوش نخوردن استخوان های شکسته یا جراحی شده در بیماران ارتوپدی، استفاده از Bone graft (پیوند استخوان) است. این روش ممکن است همراه با تثبیت استخوان (استفاده از پیچ و پلاک، اکسترناל فیکساتور و ...) یا به تنها یی به کار رود.

در استخوانی که از محل دیگری تهیه شده است، در محل دیفکت دچار Non-union (عدم جوش وردگی) یا Delayed Union (جوش خوردنگی با تأخیر) شده است قرار می دهند. وجود این قطعات استخوانی در محل ضایعه، با مکانیسم های متفاوتی می تواند موجب تحریک جوش خوراگی استخوان و تشکیل بافت مناسب(Callostosis) برای ترمیم گردد. در این روش به ندرت ممکن است از استخوان دیگر جانوران استفاده گردد. البته قبل از چنین پیوندی، بر روی قطعات استخوان جانور عملیات آزمایشگاهی از جمله خروج پروتئین ها، صورت گیرد.

در پزشکی بازساختی، اصطلاحاً چنین پیوندی را چه می نامند؟

Xenograft (۳)

Heterograft (۲)

Allograft (۴)

Syngenic (۵)

Autologous (۶)

۱۲- یکی از شاخص های مهم تعیین کننده سطح سلول که به منظور شناسایی تمایز سلولی در آزمایشگاه سلول های بنیادی مورد توجه است Cluster Differentiation است که به اختصار به آن CD می گویند برای این منظور آنتی زن خاصی از سطح سلول مورد بررسی و شناسایی قرار گرفته و رده تمایزی سلول مورد نظر مشخص می گردد. با این توضیحات و به نظر شما، Natural killer cells که از سلول های مهم ایمنی ذاتی بدن به شمار CD می روند، می مشترک بیشتر با کدام سلول خونی دارند؟

۱) منوسیت

۲) نوتروفیل

۳) لنفوسیت

۴) پلاسموسیت

۵) اوزینوفیل

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۱۳- در طی روند سنتز یک رشته پلی پپتیدی با ۵۱ آمینواسید در *E. coli* :

۱) ریبوزوم در حین ترجمه، ۵۱ مرتبه بر روی ملکول mRNA جابه جا شده است.

۲) ملکول mRNA مورد توجه قرار گرفته، دارای ۵۱ رمز ژنتیکی بوده است.

۳) به هنگام ترجمه، ۵۰ رمز قابل ترجمه به جایگاه A ریبوزوم وارد شده است.

۴) ملکول mRNA مورد نظر، ممکن است بیش از یک رمز UGA داشته باشد.

۵) ملکول mRNA مورد نظر، تنها دارای یک رمز گردان بوده است.

۱۴- سلول های Podocytes به :

۱) مربوط به اپیتیلیوم داخلی کپسول بومن در گردیزه هستند.

۲) در لایه‌ی آندوتیلیومی کلافک(گلومرول) مشاهده می شوند

۳) از سلول های آندوتیلیال داخلی کپسول بومن به شمار می روند.

۴) لایه پوششی داخلی سرتاسر گردیزه را شامل می شوند.

۵) از جمله سلول های اپیتیلیال کلافک(گلومرول) هستند.

۱۵- در خصوص پدیده گامتوزندر جانواران، کدام عبارت نادرست است؟

۱) نخستین گویچه قطبی در اسب، دارای ۳۲ کروموزوم دو کروماتیدی است

۲) سلول اووسیت اولیه در گربه، به هنگام تقسیم میوز ۱۶ تتراد تشکیل می دهد.

۳) سلول اسپرماتید در سگ دارای ۳۹ کروموزوم تک کروماتیدی است.

۴) سلول اووسیت ثانویه در موش، دارای ۲۰ کروموزوم تک کروماتیدی در هسته است.

۵) در طی تقسیم اسپرماتوسیت ثانویه در شامپانزه، جدایی کروماتیدهای خواهری رخ می دهد.

۱۶- در پدیده چیرگی رأسی(Apical dominance) در گیاه یولاف، نقش کدام دو هورمون گیاهی از اهمیت بیشتری برخوردار است؟

۳) سیتوکینین - جیبرلین	۲) اتیلن - سیتوکینین	۱) آبسیزیک اسید - اکسین
۵) جیبرلین - اکسین		۴) اکسین - اتیلن

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بینادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۱۷- در ساختار مژک های موجود در راه های هوایی، کدام ملکول پروتئینی، نقش موتورهای ملکولی در ساختار میکروتوبولی مژک ها بر عهده دارند؟

Actin و Myosin (۲)

β - Tubulin و α -Tubulin (۱)

Tropomyosin و Myosin (۴)

dynein و kinesin (۳)

Actin و Troponin (۵)

۱۸ اگر متغیر تصادفی X دارای توزیع نرمال با پارامترهای μ و σ^2 باشد، کدام رابطه آن را به توزیع نرمال با میانگین صفر و واریانس یک تبدیل می کند؟			
$Z = \frac{(X - \mu)^2}{\sigma^2}$	۲	$Z = \frac{(X - \mu)}{\sigma}$	۱
$Z = \frac{(X - \mu)}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$	۴	$Z = \frac{(X - \mu)}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$	۳
		$Z = \frac{(X - \mu)^2}{\sigma}$	۵

۱۹ آزمون فرض آماری همواره به چه هدفی انجام می شود؟			
H_0 رد فرض	۲	H_A رد فرض	۱
H_B رد فرض	۴	H_0 پذیرش فرض	۳
		H_B پذیرش فرض	۵

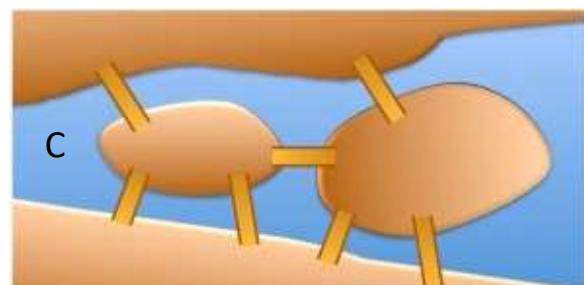
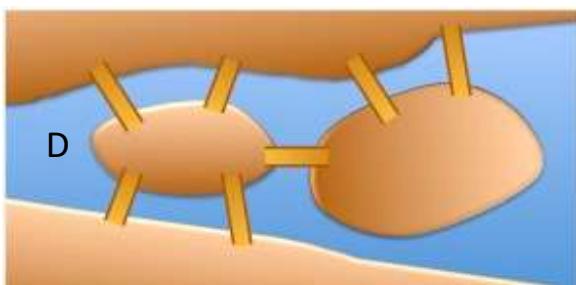
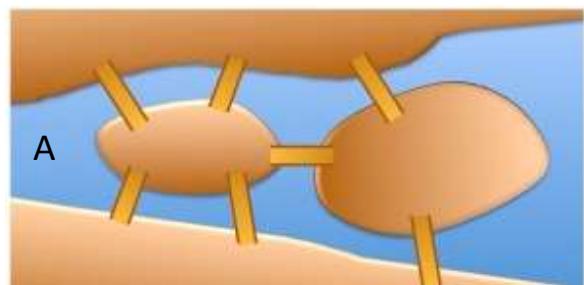
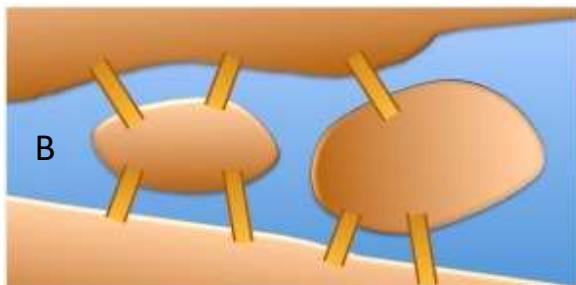
۲۰ از جامعه ۴ عضوی چند نمونه ۳ عضوی با جایگذاری می توان انتخاب نمود؟			
۸	۲	۴	۱
۶۴	۴	۱۶	۳
		۲۵۶	۵

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

اگر بخواهیم طول فاصله اطمینان ۹۵ درصد برای میانگین یک جامعه نرمال نصف شود لازم است حجم نمونه:	۲۱
دو برابر شود	۲
چهار برابر شود	۴
	$\sqrt{2}$ برابر شود

۲۲- در یک شبکه داربستی داخل سلولی ۷ پل ارتباطی وجود دارد . فرض کنید یک مولکول کاینزن - که وظیفه حمل اندامک ها در داخل سلول را بر عهده دارد - مسیری را برای تبادل یک اندامک انتخاب کرده و از روی هر پل ارتباطی یک بار عبور کرده و به نقطه آغاز رسیده است . کدام یک از نقشه های زیر مربوط به این شبکه داربستی می تواند باشد ؟

صفحه
۷

B و A (۵)

D (۴)

C (۳)

B (۲)

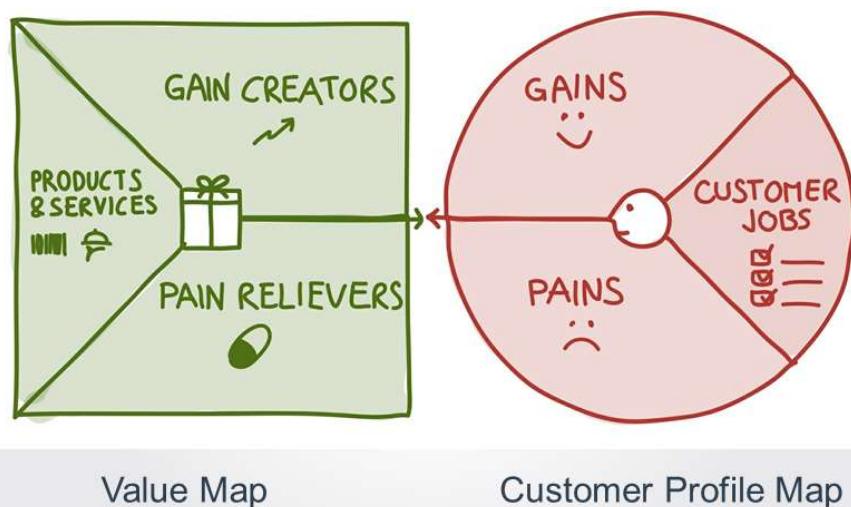
A (۱)

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

- ۲۳- چند تا از جمله های زیر درست هستند؟
- ۱) حداقل ۱ جمله از این ۶ جمله نادرست است.
  - ۲) حداقل ۲ جمله از این ۶ جمله نادرست است.
  - ۳) حداقل ۳ جمله از این ۶ جمله نادرست است.
  - ۴) حداقل ۴ جمله از این ۶ جمله نادرست است.
  - ۵) حداقل ۵ جمله از این ۶ جمله نادرست است.
  - ۶) حداقل ۶ جمله از این ۶ جمله نادرست است.
- ۱) صفر جمله   ۲) یک جمله   ۳) سه جمله   ۴) پنج جمله   ۵) شش جمله

ارزش پیشنهادی، توصیف کننده فایده هایی است که مشتریان می توانند از محصولات و خدمات یک شرکت انتظار داشته باشند. برای اینکه بتوانیم ارزش پیشنهادی کسب و کارمان را به خوبی طراحی کنیم، می توانیم از بوم طراحی ارزش پیشنهادی استفاده کنیم. همانطور که در شکل زیر مشاهده می کنید، بوم طراحی ارزش پیشنهادی از دو بخش اصلی تشکیل شده است، بخش پروفایل مشتری و بخش ارزش پیشنهادی. بخش پروفایل مشتری به جزیيات مربوط به مشتریانی که در دسته هدفی که ما انتخاب کردہ ایم می پردازد و شامل کارهای مشتری، منافع مشتری و دردسرهای مشتری است. بخش ارزش پیشنهادی بر عناصر ارزش پیشنهادی تأکید دارد و شامل منفعت سازها، دردسر کاهها و محصولات و خدمات است. با توجه به این توضیح به سوالات ۲۴ تا ۲۶ پاسخ دهید.

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۲۴- کارهای مشتری (کارهایی که مشتریان در شغل یا زندگی خود سعی در انجام آن هستند) را می توان در چهار دسته کلی کارهای کارکردی، کارهای اجتماعی، کارهای شخصی/ احساسی و کارهای پشتیبان در نظر گرفت. به نظر شما زمانی که یک شرکت به راهکارهایی می‌اندیشد که مشتریان بتوانند خودشان را فردی مورد پسند دیگران، اهل مد و فرد حرفه‌ای شایسته‌ای بپندازند، کدام دسته از کارهای مشتری را مد نظر قرارداده است؟

۳- کارهای شخصی

۲- کارهای اجتماعی

۱- کارهای کارکردی

۵- کارهای پشتیبان

۴- کارهای احساسی

۲۵- شرکت آرتان برای تولید محصول جدید خود در نظر دارد جهت طراحی ارزش پیشنهادی مناسب، انواع دردسرکاهها را (تمام چیزهایی که مشتری را قبل، حین یا بعد از تلاش برای انجام کاری آزار می‌دهد) شناسایی نماید. کدام یک از سوالات زیر نمی‌تواند این شرکت را به جواب صحیح در این خصوص هدایت کند؟

۱- چه چیزی باعث می‌شود مشتریان ما احساس بدی داشته باشند؟

۲- سختی‌ها و چالش‌های اصلی که مشتریان با آن مواجه هستند، چیست؟

۳- مشتریان از چه ریسک‌هایی می‌ترسند؟

۴- مشتریان آرزوی چه پیامدهای مثبت اجتماعی را دارند؟

۵- مشتریان چه اشتباهاتی را انجام می‌دهند؟

۲۶- زمانی که در طراحی ارزش پیشنهادی می‌کوشیم تا این ارزش پیشنهادی با مشتریان مورد نظر، کانال‌های ارتباطی، منابع کلیدی و شرکای کلیدی متناسب باشد و همچنین برآورد روشنی از هزینه‌ها و روش‌های کسب درآمد را داشته باشیم، کدام یک از ویژگی‌های یک ارزش پیشنهادی خوب را در نظر داریم؟

۱- تمرکز بر کارها، دردسرها و منافعی که برای مشتریان بیشتر اهمیت دارد.

۲- توجه به این که چه سطح کیفیتی مورد انتظار مشتریان است.

۳- قوی بودن در عرصه رقابت

۴- معطوف کردن توجه خود به کارهای اجتماعی و احساسی

۵- تعبیه کردن ارزش پیشنهادی درون یک مدل کسب و کار عالی

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بینادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۲۷- در دهه ۱۹۷۰ دانشمندی به نام Skipper مطالعات ارزشمندی را بر روی رشد یک تومور خاص در موش به نام L1210 انجام داد. وی مشاهده نمود که سلول های سرطانی این تومور به شکل نمایی (۳^۱) تکثیر پیدا می کنند، به گونه ای که در هر ۱۳ ساعت، تعداد سلول ها دو برابر می شود و هنگامی که تعداد سلول ها به 10^9 عدد برسد، حیوان می میرد. از سوی دیگر، وی مشاهده نمود که داروهای ضدسرطان، صرف نظر از اندازه اولیه تومور، در هر بار تجویز موجب از بین رفتن درصد ثابتی از سلول های سرطانی این تومور موشی می گردند. با این توصیف، تصور نمایید که می خواهید یک موش دارای تومور L1210 را با مقادیر مشخصی از دو داروی فرضی A و B درمان نمایید. اگر قبل از شروع درمان، تعداد سلول های این تومور برابر با 10^8 باشد، با این پیش فرض که داروی A در هر بار تزریق 90% از سلول های سرطانی و داروی B نیز در هر بار تزریق $99/9\%$ از سلول های تومور را از بین ببرد، بر اساس اصول Skipper کدامیک از موارد زیر قابل انتظار می باشد؟

- (۱) بعد از تجویز توأم داروهای A و B برای بار نخست، تعداد سلول های سرطانی به 10^4 عدد خواهد رسید.
- (۲) برای از بین بردن کامل تومور، تجویز توأم داروهای A و B باید ۲ بار تکرار شود.
- (۳) داروی A به تنها یی می تواند با سه بار تزریق موجب از بین رفتن کامل تومور شود.
- (۴) داروی B به تنها یی می تواند با دو بار تزریق موجب از بین رفتن کامل تومور شود.
- (۵) داروی B بعد از دوبار تزریق، به تنها یی باعث از بین رفتن ۱۰۰ هزار سلول سرطانی می شود.

۲۸- موش های NOD سویه ای از حیوانات آزمایشگاهی هستند که نقش مهمی در توسعه درمان های نوین برای بیماری دیابت ایفا نموده اند. در این سویه، به علت یک جهش در ژنی به نام CTLA-4، گلبول های سفید در لوزالمعده تجمع کرده و با از بین بدن سلول های ترشح کننده انسولین، موجب ایجاد دیابت می شوند. یکی دیگر از سویه های موش های آزمایشگاهی که در تحقیقات مرتبط با حوزه های مختلف زیست پزشکی از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند، موش های SCID می باشند. در موش های SCID، سیستم ایمنی سلولی و هومورال به علت جهش در ژن Prkdc سرکوب شده است. در سال های اخیر، دانشمندان موش هایی را به نام NOD SCID به وجود آورده اند که هر دو جهش یاد شده در فوق را به طور همزمان دارا می باشند. به نظر شما چند مورد از موارد ذیل در خصوص موش های NOD SCID می تواند صادق باشد؟

- الف) در صورت پیوند تومور های انسانی به این موش ها، سلول های سرطانی در بدن این حیوانات تکثیر می یابند.
- ب) این موش ها مدل حیوانی مناسبی برای بررسی دیابت می باشند.
- ج) این موش ها سلول های کبد انسانی را پس نمی زنند، لذا می توان کبد انسان را به این حیوانات پیوند نمود.
- د) این موش ها مدل حیوانی مناسبی برای آلوده نمودن با ویروس بیماری AIDS (HIV) و بررسی اثر داروهای ضد ایدز می باشند.

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

- (۱) صفر مورد
- (۲) یک مورد
- (۳) دو مورد
- (۴) سه مورد
- (۵) چهار مورد

۲۹- عروق خونی در بدن دارای ساختاری سه لایه می باشند. لایه داخلی که به اندوتلیوم معروف است، در بردارنده یک ردیف تک لایه از سلول های پوششی می باشد. لایه دوم نیز در بردارنده سلول های عضلانی صاف است و لایه سوم نیز حاوی رشته هایی با خاصیت کشسانی می باشد. در سال ۱۹۸۰، دو دانشمند به نام های Furchgott و Zawadzki آزمایشی را بر روی عروق خونی انجام دادند که ۱۸ سال بعد، یعنی در سال ۱۹۹۸ به خاطر این کشف به عنوان برنده گان جایزه نوبل پزشکی معرفی گردیدند. در این آزمایش، Furchgott و Zawadzki بک سرخرگ جدا شده از بدن را در ابتدا در معرض ماده استیل کولین (Acetylcholine) قرار دادند و مشاهده نمودند که سرخرگ گشاد گردید. سپس لایه اندوتلیوم رگ را تخریب نمودند و مجدداً سرخرگ را در معرض استیل کولین قرار دادند. اما این بار مشاهده نمودند که سرخرگ منقبض گردید و قطر داخلی آن کوچکتر شد. در خصوص علت این مسئله، کدام تفسیر می تواند منطقی تر باشد؟

- (۱) استیل کولین موجب انقباض لایه عضلانی صاف و شل شدن لایه اندوتلیوم عروق می شود، اما در رگ سالم اثر آن بر روی سلول های اندوتلیوم غالب تر است.
- (۲) استیل کولین موجب انقباض لایه عضلانی صاف عروق می شود، اما در حالت طبیعی اندوتلیوم از رسیدن استیل کولین به لایه عضلانی جلوگیری می کند.
- (۳) استیل کولین با اثر بر روی سلول های اندوتلیوم، موجب آزاد شدن ماده دیگری از لایه اندوتلیوم می شود که این ماده موجب شل شدن لایه عضلانی صاف عروق می شود، اما استیل کولین مستقیماً موجب انقباض عضله صاف عروق می گردد.
- (۴) استیل کولین در رگ سالم به شکل مستقیم موجب شل شدن لایه عضلانی صاف می شود، اما تخریب اندوتلیوم موجب آزاد شدن ماده ای می شود که این ماده موجب انقباض لایه عضلانی صاف عروق می گردد.
- (۵) استیل کولین در رگ سالم به شکل مستقیم موجب شل شدن لایه عضلانی صاف می شود، اما تخریب اندوتلیوم موجب کاهش فیزیکی نیروی کششی در داخل رگ شده که نتیجه آن، انقباض رگ در پی مواجهه با استیل کولین خواهد بود.

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۳۰- امروزه ایمنی درمانی سرطان به عنوان یکی از روش‌های مهم در مبارزه با سلول‌های سرطانی مورد توجه قرار گرفته است. برای ایمنی درمانی سرطان دو رهیافت کلی وجود دارد؛ در رهیافت نخست، سلول‌های ایمنی از بدن بیمار خارج و بعد از فعال شده علیه سلول‌های سرطانی مجدداً به بیمار تزریق می‌شوند و در رهیافت دوم، به بیمار سرطانی داروهایی تجویز می‌شود که سلول‌های ایمنی داخل تومور فرد را تقویت می‌نمایند. به نظر شما اگر بخواهیم اثربخشی سلول‌های ایمنی انسانی فعال شده علیه تومورها و یا اثرات درمانی داروهای فعال کننده ایمنی ضد تومور انسانی را در حیوانات آزمایشگاهی بررسی نماییم، کدام مدل‌های حیوانی به ترتیب می‌توانند گزینه‌های مناسبی برای هر کدام از رهیافت‌های اول و دوم ذکر شده در فوق باشند؟

الف) موش دارای نقص سیستم ایمنی القا شده با تومور انسانی

ب) موش‌های دارای سیستم ایمنی موشی القا شده با تومور موشی

- (۱) الف و ب   (۲) ب و الف   (۳) الف و هیچکدام   (۴) ب و هیچکدام   (۵) هیچکدام و ب

۳۱- برای حصول اطمینان از موفقیت پیوند سلول‌های بنیادی به بیماران، مشاهده استقرار این سلول‌ها در موضع آسیب‌دیده ضروری می‌باشد. برای این منظور از «ردیابی سلول‌های بنیادی» استفاده می‌کنند. یکی از روش‌های ردیابی سلول‌های بنیادی تزریق شده به بیماران، تصویربرداری از این سلول‌ها با MRI می‌باشد. برای ردیابی سلول‌های بنیادی با MRI، ابتدا این سلول‌ها در محیط کشت حاوی «داروی حاجب» قرار داده می‌شوند تا این دارو به درون سلول‌های بنیادی نفوذ کند. داروی حاجب ماده‌ای است که منجر به تقویت سیگنال در جریان تصویربرداری می‌گردد. بعد از نفوذ دارو، سلوهای بنیادی به بیمار تزریق می‌شوند و توزیع و استقرار آن‌ها در بافت‌های مختلف بدن با MRI مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. با این توصیف، داروی حاجب به کار رفته برای ردیابی سلولی کدام‌یک از ویژگی‌های زیر را نباشد داشته باشد؟

- (۱) غیررسمی بودن
(۲) عدم تغییر در ظرفیت تمایز سلول‌های بنیادی به بافت‌های مختلف
(۳) عدم تأثیر در تکثیر سلول‌های بنیادی
(۴) دفع سریع از سلول‌های بنیادی
(۵) عدم تغییر در تمایل استقرار سلول‌های بنیادی در بافت‌های آسیب‌دیده

سؤالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بینایدی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

۳۲- یکی از رهیافت‌های نوین درمان سرطان استفاده از ویروس‌های اونکولایتیک می‌باشد. ویروس‌های اونکولایتیک ویروس‌هایی هستند که توانایی کشتن سلول‌های سرطانی را دارند، در حالی که تکثیر ناچیزی در سلول‌های طبیعی دارند. در این خصوص موانعی برای استفاده از این ویروس‌ها در درمان سرطان وجود دارد. برای مثال بایستی از ویروس‌های تضعیف شده‌ای استفاده نمود که سبب ایجاد بیماری در فرد سرطانی نشود و یا از آنجایی که اکثر افراد قبلاً علیه این ویروس واکسینه شده‌اند یا ایمن هستند، سیستم ایمنی فرد ویروس‌های اونکولایتیک را خنثی می‌کند. برای غلبه بر این موضع کدامیک از پیشنهادهای زیر معقول است؟

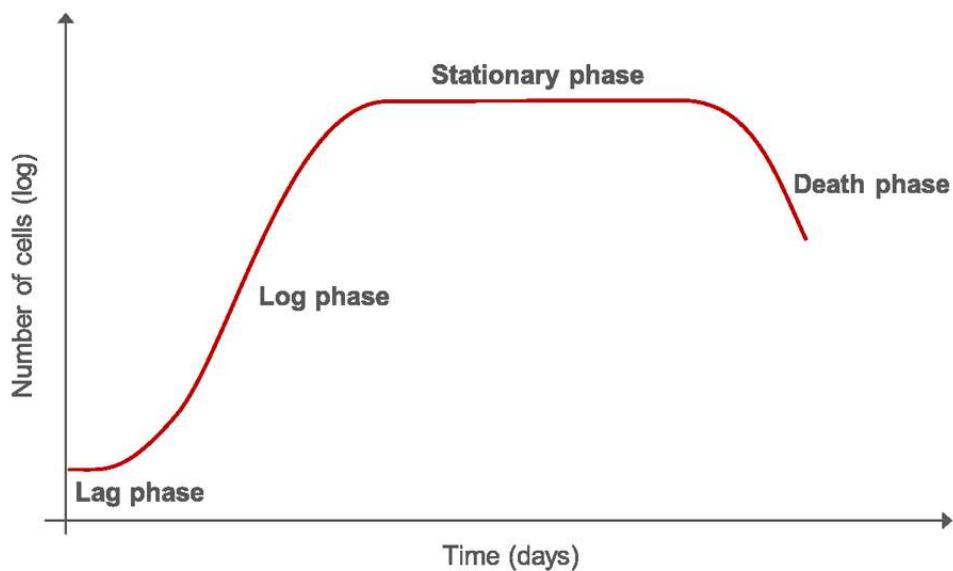
- (الف) می‌توان ویروس را داخل سلول‌های بینایدی به عنوان حامل ویروس جای داد تا بعد از تزریق این سلول‌ها به بدن بیمار، ویروس‌ها توسط آنتی‌بادهای بدن خنثی نشوند.
- (ب) می‌توان میزان زیادی ویروس را به بیمار تزریق کرد تا اگر بخشی از آن توسط سیستم ایمنی حذف شود، مقداری باقی بماند تا به سلول‌های سرطانی داخل بدن برسد.
- (ج) می‌توان لیگاند ویروس (مولکول سطحی ویروس که سبب اتصال ویروس به سطح سلول برای ورود به داخل سلول می‌شود) را تغییر داد تا تنها بتواند به مولکول‌هایی که بیشتر در سطح سلول سرطانی وجود دارند، متصل شود و آنتی‌بادی‌هایی که قبلاً بر علیه این لیگاند در بدن تولید شده است، نتوانند ویروس را خنثی کنند.
- (د) می‌توان سطح ویروس‌های اونکولایتیک را با استفاده از مواد شیمیایی مثل پلی‌اتیلن گلیکول پوشاند تا آنتی‌بادی‌های بدن نتوانند آنها را خنثی کنند.

۱) همه موارد   ۲) الف و ب و ج   ۳) الف و ج و د   ۴) ب و ج و د   ۵) هیچکدام

۳۳- رشد سلول‌ها در محیط کشت مطابق شکل زیر دارای سه مرحله می‌باشد. در مرحله نخست که به مرحله تأخیر (Lag Phase) معروف است، چند ساعت تا چند روز طول می‌کشد تا سلول‌ها وارد چرخه تکثیر شده و ازدیاد یابند. بعد از اتمام این مرحله، به یکباره تعداً سلول‌ها به صورت لگاریتمی زیاد می‌شود (Log Phase). در خاتمه وارد مرحله دیگری می‌شویم که با گذر زمان، تغییری در تعداد سلول‌ها رخ نمی‌دهد به این مرحله، مرحله ایستایی (Stationary Phase) گویند. در ادامه، اگر ظرف کشت و محیط کشت تعویض نشود، سلول‌ها شروع به از بین رفتن می‌کنند. با این توصیف، به نظر شما کدام مرحله یا مراحل بهترین فرصت برای انتقال ژن به داخل سلول می‌باشد؟

سوالات مرحله دوم سومین المپیاد دانش آموزی سلول های بنیادی و پزشکی بازساختی کشور – دفترچه کد یک

- (۱) مرحله تأخیر
- (۲) مرحله لگاریتمی
- (۳) مرحله ایستایی
- (۴) مرحله تأخیر و مرحله لگاریتمی
- (۵) مرحله تأخیر و مرحله ایستایی

۳۴- بنظر شما برای جدا نمودن کدام دسته از سلول های ایمنی جهت تکثیر و یا دستکاری در شرایط *ex vivo* از انتخاب منفی استفاده می کنند؟

۱) نوتوفیل ها	۲) سلول های کشنده ذاتی
۳) سلول های T	۴) سلول های دندریتیک
۵) بازوفیل ها	

۳۵- تجاری سازی محصولات سلول درمانی از ابتدا با چالش هایی بخصوص در زمینه کارآزمایی های بالینی آن همراه بوده است. تفاوت های کارآزمایی بالینی در سلول درمانی و یک داروی ژنریک در کدام مورد زیر نیست؟

۱) تعداد فازهای کارآزمایی بالینی	۲) تفاوت در راه های تجویز
۳) تفاوت در بیماران وارد شده در فاز اول کارآزمایی	۴) تعداد بیماران وارد شده به کارآزمایی
۵) تفاوت در بیماران وارد شده در فاز دوم کارآزمایی	

Nowadays machine learning is one of the most important mega-trends in science and technology. Machine learning is a field of computer science that gives computer systems the ability to "learn" with data, without being explicitly programmed. It's generally used for two purposes: Prediction (make predictions about the future based on data about the past) and Inference (discover patterns in data).

Broadly, there are 3 types of Machine Learning Algorithms:

1. Supervised learning: In this algorithm, we train the machine by giving it "labeled" (classified) data. After enough encounters, the computer can classify new unlabeled data into previously defined classes.

2. Unsupervised learning: Using this algorithm, the computer is trained with "unlabeled" data. It is supposed to find hidden structures and motifs in data and organize them into new classes.

3. Reinforcement learning: Using this algorithm, the machine is trained to make specific decisions. It works this way: the machine is exposed to an environment where it trains itself continually using trial and error.

36. What kind of machine learning algorithm probably plays the most important role in the following examples respectively?

- Radiography image analysis
- Personalized medicine, or more effective treatment based on individual health data paired with predictive analytics
- Running directed evolution for designing a more effective Rubisco enzyme

- 1) Unsupervised – Unsupervised – Supervised
- 2) Supervised – Supervised – Reinforcement
- 3) Unsupervised – Supervised – Unsupervised
- 4) Supervised – Supervised – Supervised
- 5) Unsupervised – Reinforcement – Supervised

پاسخنامه سوالات مرحله دوم المپیاد سلوال های بنیادی و پزشکی بازساختی - دفترچه کد یک

